

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudkyň Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **P. Č.**, v řízení o návrhu na vydání 2 předběžných opatření, o žádosti žalobce o ustanovení zástupce a o návrhu na osvobození od soudních poplatků, o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 9. 2013, č. j. 10 Na 19/2013 - 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Českých Budějovicích obdržel dne 1. 3. 2013 podání žalobce týkající se nespokojenosti s postupem předsedy Okresního soudu v Jindřichově Hradci spočívajícím v nesprávném způsobu doručování soudních písemností. Dále požadoval vydat dvě předběžná opatření: prvním by měl soud přikázat České poště 1 v Českých Budějovicích, aby se do doby rozhodnutí soudu o žalobě zdržela vrácení jakýchkoliv soudních písemností adresovaných žalobci; druhým předběžným opatřením měl soud přikázat předsedovi Okresního soudu v Jindřichově Hradci a Ministerstvu spravedlnosti České republiky, aby do doby rozhodnutí soudu o žalobě zastavili tisk, distribuci a používání obálky ze zeleným pruhem typu III, příp. aby na obálkách určených žalobci nebyl viditelný pokyn „*neukládat*“.

[2] Součástí podání byla i žádost o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce pro toto řízení. K žádosti předložil prohlášení, v němž uvedl, že nemá žádné výdělečné zdanitelné příjmy, výši nezdanitelných příjmů uvedl jako „*přes 3.000 Kč měsíčně*“, uvedl, že má peněžní závazky ve výši „*tisíce*“, jeho „*způsobilost zcizovat*“ je „*nenarušená*“, „*úvěrová bonita*“ je „*minus tři*“, jako majetek uvedl „*elektronický psací stroj, digitální televizor, paměťový záznamník*“, jako výdaje uvedl

„strava, tisk, jízdné, papír, DPH“, jako způsob bydlení uvedl „nenájemní, nevlastnické, samostatná domácnost“.

[3] Krajský soud žalobce dne 9. 9. 2013 vyzval k vyplnění a doložení formuláře „*Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech*“, a to ve lhůtě 1 týdne od jeho doručení. Žalobce na to krajskému soudu doručil dne 20. 9. 2013 sdělení, že bez pomoci advokáta nebude činit žádné procesní úkony. Prohlášení o majetkových poměrech tak ve stanovené lhůtě soudu nebylo doručeno. Krajský soud v záhlaví uvedeným usnesením osvobození od soudního poplatku žalobci nepřiznal. Žalobce podle názoru krajského soudu zneužívá toho, že je od poplatků osvobozován a jeho úspěšné žádosti o osvobození od soudních poplatků, jak v řízení o žalobách, tak v řízení o kasačních stížnostech, jej povzbuzují k další procesní aktivitě.

[4] Proti uvedenému usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, v níž namítal, že procesní řád, kterým je soud vázán, jasně vyjadřuje, že odeprít osvobození od poplatku přes nedostatek prostředků soud může tehdy, je-li žaloba zjevně neúspěšná. Krajský soud však osvobození nepřiznal z důvodu, že „*nejde o spory mající vztah k podstatným okolnostem účastnickovy životní sféry*“. Dále namítal, že krajský soud mu zaslal formulář vzor 060 o. s. ř. bez jakéhokoliv odůvodnění, přestože svou majetkovou situaci doložil listinami pravidelně ukládanými u správy soudu (sp. zn. Spr 272/09, Spr 2210/11).

[5] Další kasační argumentace stěžovatele se již nevztahuje k projednávané věci či ji nelze podřadit pod zákonné důvody pro podání kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. a soud se jí proto při projednávání předmětné kasační stížnosti nezabýval.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[7] Předmětem soudního přezkumu je usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud tedy netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení žalobce advokátem v řízení, protože by takový požadavek vedl pouze k řetězení téhož problému (více viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2012, č. j. 4 Ads 66/2012 - 22).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že krajský soud nepřiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků z důvodu kverulantské povahy sporu. K tomu uvedl, že se jedná o jeden z mnoha sporů stěžovatele, které nemají vztah k podstatným okolnostem jeho životní sféry. Ze samotného postupu stěžovatele v těchto sporech navíc plyne, že se dané věci netýkají jeho majetku, životních podmínek či obdobných záležitostí majících na jeho osobu přímý dopad. Jedná se o spory vyvolané stěžovatelovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí. Stěžovatel se svou aktivitou patrně ani nesnaží o vyřešení těchto sporů, spíše naopak.

[10] Nejvyšší správní soud se s názorem krajského soudu zcela ztotožnil. Krajský soud se zabýval jak otázkou povahy předmětného sporu, tak vztahem k podstatným okolnostem stěžovatelovy životní sféry, počtem sporů, jejich charakterem i samotným postupem stěžovatele v těchto sporech. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, publ. pod č. 2601/2012 Sb. NSS, ve kterém uvedl, že „*[o]svobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím chudým osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné*

soudní ochraně.“ Takovou povahu však předmětný spor v souladu s výše uvedeným názorem nemá a námitka tedy není důvodná.

[11] Dále nelze souhlasit s námitkou stěžovatele, že soudy mohou odepřít osvobození od soudních poplatků pouze pro zjevnou neúspěšnost žaloby. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu v případě posuzování naplnění podmínek stanovených v § 36 odst. 3 s. ř. s. je plně namístě, aby soud zhodnotil také povahu sporu a způsob vedení řízení ze strany stěžovatele (viz výše uvedený rozsudek ze dne 26. 10. 2011 a rozsudek ze dne 12. 7. 2012, č. j. 5 Ans 10/2012 - 26).

[12] Vzhledem k tomu, že stěžovatel nesplnil podmínku pro osvobození od soudních poplatků z důvodu povahy vedených sporů, nezabýval se soud již námitkou chybějícího odůvodnění výzvy k vyplnění formuláře 060 o. s. ř. pro zjištění jeho majetkových a osobních poměrů.

[13] Stěžovatel tedy se svými námitkami neuspěl. Z tohoto důvodu soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. ledna 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu